

Šviesų kovo 2-osios vakarą Panevėžio Elenos Mezginaitės viešojoje bibliotekoje buvo pristatyta žurnalisto, keliautojo, rašytojo Liudo Dapkaus knyga „Saulėgrąžų dievas“. Renginį moderavo istorikas Donatas Juzėnas.

Bibliotekos svečias Liudas Dapkus baigė žurnalistikos studijas, vėliau studijavo politikos mokslus ir tarptautinius santykius Vilniaus universitete. Naujienoms Liudas Dapkus atidavė daugiau nei trisdešimt metų: buvo karo korespondentas, vadovavo įvairiems naujienų portalams, spaudos leidiniams, kūrė dokumentinius filmus, televizijos laidas, vedė pokalbių laidas. Nuo 1998 m. bibliotekos svečias dirba naujienų agentūroje „Associated Press“.

Parašyti knygą Liudą Dapką paskatino artima aplinka. „Saulėgrąžų dievas“ – antroji autoriaus knyga. Pirmasis leidinys „Žuvis, kuri supainiojo duris“ (2020) yra kelionių knyga, kurioje sugulė šešiasdešimt devynios trumpos novelės, autoriui keliaujant po Europą, Afriką, Pietų Ameriką ir kitas pasaulio vietas. Susitikimo metu Liudas Dapkus prisipažino, kad yra apkeliavęs daugiau nei septyniasdešimt šalių, tačiau Lietuva išlieka ta vieta, kurioje gyventi geriausia.

Antroji Liudo Dapkaus knyga „Saulėgrąžų dievas“ – kitokia. Bibliotekos svečias suskubo pranešti, kad šis leidinys nėra dokumentinio ar karo publicistikos žanro. „Saulėgrąžų dievas“ – grožinės literatūros kūrinys, kuriame persipina ir realūs įvykiai. Pasak Liudo Dapkaus, knyga gimė po karo Ukrainoje pradžios. Susikaupusį nerimą, mintis knygos autorius nusprendė išlieti popieriuje. Rašymo pradžioje, Liudas Dapkus galvojo, kad tai bus terapinė knyga, tačiau viskas susidėliojo kitaip. Knyga „Saulėgrąžų dievas“ parašyta per rekordiškai trumpą laiką – per 45 dienas: kūrėjas atidėjo visus darbus, išvyko į Druskininkus ir ėmė rašyti pagal paties susidarytą planą.

Pasak istoriko Donato Juzėno, „Saulėgrąžų dievas“ – įtraukianti, mistifikuoto siužeto, daugiasluoksnė, įtempto veiksmo knyga. Joje tarp įtempto veiksmo scenų persipina rytų slavų mitologija, tikėjimo klausimai. Knygoje keliamas klausimas – kiek įvykusi situacija yra nesėkmė, o kiek tame yra magijos? Leidinyje vystoma ir gėrio-blogio pusiausvyros klausimai. Renginyje diskutuota – ar tikrai iš gėrio kyla tik gėris, o iš blogio – tik blogis? Aptariant šią temą, natūralu, kad iškilo klausimų apie žmogaus prigimtį. Akivaizdu, Liudo Dapkaus knyga kelia ne vieną aktualų klausimą ir kviečia skaitytoją mąstyti.

Paklaustas apie knygos pavadinimo gimimą, Liudas Dapkus papasakojo, kad saulėgrąžos jam – šviesos augalai, o žodis dievas parodo mitologinę, gėrio ir blogio, žmogaus prigimties klausimą knygoje. Liudo Dapkaus planuose – dar dvi šios knygos dalys ir svečias neslėpė,

kad antroji dalis jau pradėta rašyti.

Istoriko Donato Juzėno ir rašytojo Liudo Dapkaus pokalbis, paliestos temos įtraukė ir palietė – turbūt ne vienas pristatymo dalyvis į namus parsinešė įvairių pamąstymų. Renginiui baigiantis, Liudas Dapkus dėkojo bibliotekai ir džiaugėsi jos tikslu – skleisti meilę knygai – juk taip svarbu, kad žmonija naudotųsi joje glūdinčia išmintimi.

Vaida Žalienė

Vyresn. metodininkė komunikacijai ir projektų valdymui

Vaidos Žalienės nuotrauka

